

प्रदेश लोक सेवा आयोग
कोशी प्रदेश, विराटनगर
प्रदेश निजामती तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, मेडिकल ल्याव टेक्नोलोजी समूहको सातौं
तह मेडिकल ल्याव टेक्नोलोजिष्ट पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमलाई निम्नानुसार विभाजन गरिएको छ :

परीक्षाको चरण	परीक्षाको किसिम	पूर्णाङ्क
प्रथम	लिखित परीक्षा	२००
अन्तिम	कम्प्युटर सीप परीक्षण *, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता	५०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या अङ्कभार	समय
प्रथम	मेडिकल ल्याव	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिकप्रश्न(MCQs)	१००x१=१००	१ घण्टा १५ मिनेट
द्वितीय	टेक्नोलोजी सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत (Subjective)	१०x१०=१००	३ घण्टा

२. अन्तिम चरण:- कम्प्युटर सीप परीक्षण*, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
कम्प्युटर सीप परीक्षण *	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	२० मिनेट
सामूहिक परीक्षण (Group Test)	१०	सामूहिक छलफल (Group Discussion)	३० मिनेट
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Individual Interview)	३०	मौखिक (Oral)	-

द्रष्टव्य:-

- यो पाठ्यक्रम योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) तथा अन्तिम चरण (कम्प्युटर सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता) गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ।
- प्रश्न पत्र अंग्रेजी वा नेपाली भाषामा हुनेछ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिने छ। तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन।
- वस्तुगत प्रश्न हुने परीक्षामा क्यालकुलेटर तथा कुनै पनि परीक्षामा मोबाईल फोन, स्मार्ट वाच, हेडफोन तथा अन्य कुनै पनि प्रकारको विद्युतीय उपकरणहरूको प्रयोग गर्न पाइने छैन।
- विषयगत प्रश्नका लागि तोकिएका अङ्कका हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिनेछ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्न संख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ।
- द्वितीय पत्र (विषयगत प्रश्न हुने पत्र) का हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्। परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तर पुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग

कोशी प्रदेश, विराटनगर

प्रदेश निजामती तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी समूहको सातौं तह मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

९. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/ विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानुन, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भइ हटाइएका वा थप गरी संशोधन भएका) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
 १०. प्रथम चरणको लिखित परीक्षामा छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र अन्तिम चरणको कम्प्युटर सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइने छ।
 ११. प्रथम चरणको लिखित परीक्षा र अन्तिम चरणको कम्प्युटर सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ताको कूल अङ्क योगका आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ।
 १२. पाठ्यक्रम लागू हुने मिति: २०८१/०६/२२
- (*आयोगको मिति २०८३/३/११ को निर्णय बमोजिम परिवर्द्धित । आ.व. ०८३/८४ को विज्ञापनदेखि लागू हुने)

प्रदेश लोक सेवा आयोग
कोशी प्रदेश, विराटनगर
प्रदेश निजामती तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी समूहको सातौं
तह मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रथम तथा द्वितीय पत्र: मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी सम्बन्धी

Section- A
(30x1=30 Marks-MCQs)
(3x10=30 Marks-Subjective)

1. Hematology & Blood Banking

- 1.1 Cleaning of glasswares and safety precaution in the laboratory
- 1.2 Collection and preservation of different samples for the laboratory
- 1.3 Preparation of chemicals and different stains for the hematological tests
- 1.4 Quality control in the laboratory
- 1.5 Formation and development of Erythrocytes, Leucocytes, thrombocytes
- 1.6 Principle and clinical procedure for
 - 1.6.1 Hemoglobin estimation and its standard curve calibration
 - 1.6.2 Total count of W.B.C., R.B.C., Platelets and reticulocytes
 - 1.6.3 E.S.R., B.T., C.T., and RBC indices
 - 1.6.4 Foetal haemoglobin estimation
 - 1.6.5 Coomb's tests
 - 1.6.6 Coagulation profile (mechanism, disorder & investigations)
 - 1.6.7 LE cell preparation
 - 1.6.8 Blood parasite
 - 1.6.9 Absolutes cell count
- 1.7 Characteristics of Anemia, Leukaemia, Polycythemia, Leukamoid reaction, DIC, Thalassaemia & Haemoglobinopathies and its lab diagnosis
- 1.8 Principles and procedure of Osmotic fragility tests and different cytochemical stains used in Haematological disorders
- 1.9 Principle and procedure of G6PD, Hemoglobin electrophoresis
- 1.10 Preparation of reagents for special haematological investigation
- 1.11 ABO Blood grouping and Rh Typing
- 1.12 Selection and rejection of blood donors
- 1.13 Types of blood bags and its uses
- 1.14 Different blood components and its preparations, cryoprecipitate, apheresis
- 1.15 Adverse Blood transfusion reactions
- 1.16 Waste Disposal and Total Quality Management
- 1.17 Automation in haematology lab

Section B
(30x1=30 Marks-MCQs)
(3x10=30 Marks-Subjective)

2. Microbiology

- 2.1 Bacteriology
 - 2.1.1 Classification of medically important bacteria
 - 2.1.2 Characteristics of Microorganism: Prokaryotes, Eukaryotes, Viruses, Prions, Virioids
 - 2.1.3 Bacterial growth and nutritional requirements, uptake of nutrients, growth phases and sporulation
 - 2.1.4 Antimicrobial drugs and their mode of actions different methods of antibiotics sensitivity tests, drug resistance mechanism
 - 2.1.5 Different methods of sterilization and disinfections
 - 2.1.6 Preparation of different culture media and ingredients, uses
 - 2.1.7 Preparation of different chemicals and stains
 - 2.1.8 Culture methods of different samples aerobically and anaerobically
 - 2.1.9 Biochemical and serological tests for bacterial identification

प्रदेश लोक सेवा आयोग

कोशी प्रदेश, विराटनगर

प्रदेश निजामती तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी समूहको सातौं

तह मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.1.10 Different staining methods of bacteria and their principles
- 2.1.11 Collection, storage, transportation and processing of different samples in bacterial infections
- 2.1.12 Water, Food, Air bacteriology
- 2.1.13 C.S.F. and cavity fluids for culture
- 2.2 Virology
 - 2.2.1 Classification of medically important viruses and mode of infection
 - 2.2.2 Characteristic of viruses, nature of viruses, viral structure and replication
 - 2.2.3 Viral genetics, virus culture techniques, Bacteriophages
 - 2.2.4 Principle and methods of serological tests for the diagnosis of viral diseases
 - 2.2.5 Advanced molecular techniques for the diagnosis of viral diseases
- 2.3 Parasitology
 - 2.3.1 Classification of medically important
 - 2.3.1.1 Protozoal parasites
 - 2.3.1.2 Helminthic parasites
 - 2.3.1.3 Blood parasites
 - 2.3.2 Methods of identification of different parasites from stool samples by
 - 2.3.2.1 Wet preparation
 - 2.3.2.2 Cultural methods
 - 2.3.2.3 Concentration methods
 - 2.3.3 Method of identification of tissue and blood parasites
 - 2.3.4 Routine Examination and special test in Urine
 - 2.3.5 Semen analysis and its significance
- 2.4 Mycology
 - 2.4.1 Classification, characteristics, beneficial and harmful nature of medically important fungi
 - 2.4.2 Identification of superficial, deep & systemic mycosis
 - 2.4.3 Opportunistic mycosis, dimorphic fungi
 - 2.4.4 Collection, storage, transportation and processing of samples for the diagnosis of fungal infections
- 2.5 Immunology
 - 2.5.1 Antigen antibody reactions and its types
 - 2.5.2 Immunity and its classification
 - 2.5.3 Hypersensitivity reaction and types
 - 2.5.4 Principle and procedure for the estimation of:
 - 2.5.4.1 VDRL and RPR
 - 2.5.4.2 TPHA
 - 2.5.4.3 ASO
 - 2.5.4.4 CRP
 - 2.5.4.5 Rheumatoid factor
 - 2.5.4.6 Pregnancy test
 - 2.5.4.7 TORCH profile test
 - 2.5.4.8 Agglutination Reactions
 - 2.5.4.9 Precipitation Reaction
 - 2.5.4.10 Flocculation Reaction
 - 2.5.4.11 ELISA
 - 2.5.4.12 Haemagglutination Reaction
 - 2.5.4.13 Complement fixation test
- 2.6 Waste Disposal and Total Quality Management

प्रदेश लोक सेवा आयोग
कोशी प्रदेश, विराटनगर
प्रदेश निजामती तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी समूहको सातौं
तह मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Section- C
(20x1=20 Marks-MCQs)
(2x10=20 Marks-Subjective)

3. Biochemistry

- 3.1 Preparation of Normal and Molar solution
- 3.2 Preparation of different reagents required for biochemical test
- 3.3 Colorimeter and spectrophotometer
- 3.4 Flame Photometry, Fluorometry, Nephelometric and turbidometric techniques
- 3.5 Carbohydrate metabolism:
 - 3.5.1 Glycolysis
 - 3.5.2 Glycogenesis
 - 3.5.3 Glycogenolysis
 - 3.5.4 Pentose phosphate pathway
 - 3.5.5 Kreb's cycle
 - 3.5.6 Gluconeogenesis
- 3.6 Protein metabolism
 - 3.6.1 Transamination
 - 3.6.2 Deamination
 - 3.6.3 Urea cycle
 - 3.6.4 Nitrogen balance
 - 3.6.5 Creatinine and creatinine formation
- 3.7 Lipid metabolism
 - 3.7.1 oxidation
 - 3.7.2 beta-oxidation
 - 3.7.3 Ketone bodies formation and their utilization
 - 3.7.4 Ketosis
 - 3.7.5 Cholesterol and triglycerides synthesis
- 3.8 Hormone
 - 3.8.1 Introduction
 - 3.8.2 Types
 - 3.8.3 Origin
 - 3.8.4 Definition
 - 3.8.5 Classification
 - 3.8.6 Regulation
 - 3.8.7 Measurement by various methods including RIA, EIA, CLIA
- 3.9 Principle and procedure of different methods for the estimation of biochemical tests
 - 3.9.1 Sugar, Urea, Creatinine, Uric Acid, Billirubin, GPT, GOT, ALP, Lipid profile, Cardiac profile, Renal function test, Liver Function Test, Clearance study, Amylase & Electrolytes
 - 3.9.2 GTT, GCT, Glycosylated hemoglobin
 - 3.9.3 Cavity fluids examination
 - 3.9.4 C.S.F. examination
 - 3.9.5 24 hours Urine Protein, Spot protein- creatinine ratio
 - 3.9.6 Tumor markers
- 3.10 Waste management and Disposal
- 3.11 Total Quality Management and lab accreditation
- 3.12 Vitamins and minerals
- 3.13 Advanced techniques in biochemistry lab

प्रदेश लोक सेवा आयोग
कोशी प्रदेश, विराटनगर
प्रदेश निजामती तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी समूहको सातौं
तह मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Section- D

(20x1=20 Marks-MCQs)

(2x10=20 Marks-Subjective)

4. Histology/Cytology

- 4.1 Preparation of different types of fixatives and their uses
- 4.2 Methods of decalcification and its uses
- 4.3 Methods of processing of tissues to prepare paraffin block tissue
- 4.4 Description of different types of microtomes, their principles and methods of cutting section from the paraffin block tissue
- 4.5 Preparation of routine and special histological and cytological stains and staining procedures
- 4.6 Principles and methods of staining and mounting the tissue section on the glass slides
- 4.7 Different cytological stains, FNAC
- 4.8 Cytoentrifuge and LBC methods
- 4.9 Immunohistochemistry and Flowcytometry
- 4.10 Waste Disposal and Total Quality Management

अंकभार विभाजन (Marks Division)

प्रथम र द्वितीय पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ।

प्रश्नपत्रको एकाई	1	2	3	4
प्रश्न सख्या	30	30	20	20
द्वितीय पत्रका खण्ड	A	B	C	D
द्वितीय पत्रका एकाई	3	3	2	2

बस्तुगत बहुउत्तर नमूना प्रश्नहरू (Sample Questions)

Tick on appropriate answer

1. Pappenheimer bodies are seen inside the

A) Granulocytes

C) Platelets

B) RBC

D) Macrophage
2. All the following accelerates the erythrocyte sedimentation rate (ESR) except

A) Macrocytosis

B) Microcytosis

C) Increased plasma Fibrinogen

D) Increased plasma globulin
3. Parker's ink preparation is for

A) Scopulariopsis

C) Aspergillus

B) Candida

D) Histoplasma
4. Normal blood bicarbonate level is:

A) 10-20 mg/dl

C) 18-21mg/dl

B) 20-50 mEq/L

D) 22-26 mEq/L

विषयगत नमूना प्रश्नहरू (Sample questions)

1. Describe the decalcification process and its use in histopathology lab.
2. What are the lab investigations of iron deficiency anemia?
3. What are the principles behind CLIA test?
4. What do you understand about antibiotic sensitivity testing? Describe the Kirby Bauer method of sensitivity testing.
5. How do you differentiate different types of Jaundice by laboratory investigations?

प्रदेश लोक सेवा आयोग
कोशी प्रदेश, विराटनगर
प्रदेश निजामती तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी समूहको सातौं
तह मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

विषय:- कम्प्युटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना (Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	विषयवस्तु शिर्षक	अङ्क	समय
कम्प्युटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		Word Processing	२ अङ्क	१० मिनेट
		Electronic Spreadsheet	१ अङ्क	
		Presentation System	१ अङ्क	
		Windows basic, Email and Internet	१ अङ्क	
जम्मा			१० अङ्क	२० मिनेट

Contents

1. Windows basic, Email and Internet

- Introduction to Graphical User Interface
- Use & Update of Antivirus
- Concept of virus, worm, spam etc.
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of file, folder, menu, toolbar
- Searching files and folders
- Internet browsing & searching the content in the web
- Creating Email ID, Using email and mail client tools
- Basic Network troubleshooting (checking network & internet connectivity)

2. Word processing

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Copying, Moving, Deleting and Formatting Text
- Paragraph formatting (alignment, indentation, spacing etc.)
- Creating lists with Bullets and Numbering
- Creating and Manipulating Tables
- Borders and Shading
- Creating Newspaper Style Documents Using Column
- Security Techniques of Document
- Inserting header, footer, page number, Graphics, Pictures, Symbols
- Page setting, previewing and printing of documents
- Mail merge

3. Presentation System

- Introduction to presentation application
- Creating, Opening & Saving Slides
- Formatting Slides, Slide design, Inserting header & footer
- Slide Show
- Animation
- Inserting Built-in picture, Picture, Table, Chart, Graphs, and Organization Chart etc.

4. Electronic Spreadsheet

- Organization of Electronic Spreadsheet applications (Cells, Rows, Columns, Worksheet, Workbook and Workspace)
- Creating, Opening and Saving Work Book
- Editing, Copying, Moving, Deleting Cell Contents
- Formatting Cells (Font, Border, Pattern, Alignment, Number, Protection, Margins and text wrap)

प्रदेश लोक सेवा आयोग

कोशी प्रदेश, विराटनगर

प्रदेश निजामती तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी समूहको सातौं तह मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- Formatting Rows, Column and Sheets
- Using Formula with Relative and Absolute Cell Reference
- Using Basic Functions (IF, SUM, MAX, MIN, AVERAGE etc.)
- Sorting and Filtering Data
- Inserting Header and Footer
- Page Setting, Previewing and Printing

अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशन:-

1. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अङ्क
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अङ्क
५ वा सोभन्दा बढी ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अङ्क
७.५ वा सोभन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अङ्क
१० वा सोभन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अङ्क
१२.५ वा सोभन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अङ्क
१५ वा सोभन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अङ्क
१७.५ वा सोभन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अङ्क
२० वा सोभन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अङ्क
२२.५ वा सोभन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अङ्क
२५ वा सोभन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अङ्क

2. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अङ्क
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अङ्क
६ वा सोभन्दा बढी ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अङ्क
९ वा सोभन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अङ्क
१२ वा सोभन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अङ्क
१५ वा सोभन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अङ्क
१८ वा सोभन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अङ्क
२१ वा सोभन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अङ्क
२४ वा सोभन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अङ्क
२७ वा सोभन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अङ्क
३० वा सोभन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अङ्क

3. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लिखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/minute) निकालिनेछ ।

Formula:

$$\text{शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute)} = \frac{(\text{Total words typed} - \text{Wrong words})}{5}$$

प्रदेश लोक सेवा आयोग

कोशी प्रदेश, विराटनगर

प्रदेश निजामती तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी समूहको सातौं तह मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

सामूहिक परीक्षण (Group Test)

सामूहिक परीक्षण परीक्षा व्यक्तित्व परीक्षण (Personality Test) को एक महत्वपूर्ण परीक्षण विधि हो। निजामती सेवाको क्षेत्र विस्तार तथा कार्य पद्धति परिवर्तन समेत भैरहेको सन्दर्भमा संघ तथा प्रदेश सरकारका नीति, योजना, कार्यक्रम आदि माथि विचार-विमर्श, छलफल गरी प्रभावकारी तथा कार्यान्वयनयोग्य समाधान पहिल्याउन सक्ने उम्मेदवारहरूको सक्षमता (Competencies) पहिचान गर्नु यस परीक्षणको मूल उद्देश्य हो।

सामूहिक छलफल (Group Discussion) प्रयोजनको लागि गरिने परीक्षण १० पूर्णाङ्क र ३० मिनेटसम्म (प्रतिव्यक्ति ५ मिनेटका दरले हुने समय) अवधिको नेताविहिन सामूहिक छलफल (Leaderless Group Discussion) को रूपमा सञ्चालन गरिने छ। समूहमा एक वा सो भन्दा बढी विज्ञापनका कम्तीमा तीन जना र बढीमा छ जना सहभागी रहनेछन्। तीन जना भन्दा कम उम्मेदवार भएको अवस्थामा समान योग्यता भएको अन्य विज्ञापनको उम्मेदवारलाई समावेश गराइने तथा त्यस्तो अवस्था पनि नरहेमा डमी उम्मेदवार सहभागी गराइ परीक्षा सञ्चालन हुनेछ।

सामूहिक छलफल परीक्षाका विधि बारे छलफल शुरू हुनु अघि समूहमा जानकारी दिई विषय (topic) दिइन्छ। विषय (topic) पाएपछि बढीमा तीन मिनेट प्रस्तुत गर्ने विषयमा सोच्ने समय दिइन्छ। सो पछि कुनै उम्मेदवारले दिइएको निर्देशन बमोजिम छलफल शुरू गरी पालैपालोसँग निर्दिष्ट समयभित्र समूहबीच छलफल गर्दै प्रत्येक उम्मेदवारले व्यक्तिगत प्रस्तुति (Individual Presentation) गर्नु पर्नेछ। उम्मेदवारहरू दिइएको समसामयिक विषय/सवाल/समस्यामा सामूहिक छलफल गरी प्रभावकारी र कार्यान्वयनयोग्य समाधानतर्फ उन्मुख हुनु पर्नेछ।

यस परीक्षामा समूहगत रूपमा उम्मेदवारले प्रस्तुत गरेको छलफल तथा विचार-विमर्शबाट परिस्थिति बुझ्न सक्ने, निर्णय दिने, सरोकारवालालाई क्रियाशील बनाउने, निर्धारित लक्ष्य अनुसार काम गर्ने/गराउनेजस्ता कामका सन्दर्भमा समस्यालाई यथार्थपरक ढंगले प्रस्तुतीकरण गर्नुपर्नेछ। समस्या वा विषयवस्तु पहिचान गर्न सक्ने, वाकपटुता, शिष्टता एवं तर्कशक्तिका आधारमा उम्मेदवारहरूको बौद्धिक क्षमता, संचार सीप, समूह गतिशीलता, व्यवहार, व्यक्तित्व, मनोवृत्ति, क्रियाशीलता, निर्णयशक्ति, समस्या समाधान क्षमता, नेतृत्व क्षमता, समय व्यवस्थापन तथा व्यक्तित्वमा भएका गुणहरूको आंकलन गरी व्यक्तिगत रूपमा मूल्याङ्कन हुनेछ।

यस परीक्षामा गरीबी निवारण, सामूहिक सौदावाजी, महिला सशक्तीकरण आदि जस्ता सामान्य विषय (general topic) छलफलका लागि दिइनेछ।